

МОТИВАЦІЙНІ ЧИННИКИ ПЕРСОНАЛІЗАЦІЇ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ

Микола Носко

<https://orcid.org/0000-0001-9903-9164>

Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка, м. Чернігів, Україна

кореспондент-автор – М. Носко: mykola.nosko@gmail.com

doi: 10.32626/2309-8082.2024-29(4).226-233

Численні обставини та умови сьогодення зумовлюють необхідність модернізації системи університетського фізичного виховання. *Мета роботи* – виявити ставлення здобувачів вищої освіти до застосування персоналізованого підходу в їхньому фізичному вихованні під час навчання у закладі вищої освіти. *Методи дослідження*. Для одержання необхідних даних, як визначальної умови досягнення такої мети, було використано комплекс адекватних методів дослідження. Із таких, що реалізовувалися під час дослідження на емпіричному рівні, були письмове опитування (з використанням розробленої нами анкети) та методи математичної статистики. Під час опрацювання різних джерел інформації було використано метод аналізу, систематизації, узагальнення, теоретичного моделювання. У дослідженні взяли участь 184 здобувача вищої освіти, які навчалися на 1-2 курсах факультетів, що не пов'язані з фізичним вихованням і спортом. Усі належали до основної медичної групи, а їхній вік був у межах 17.9 ± 0.6 років. *Результати дослідження*. Було встановлено високу зацікавленість здобувачів до питань організації та реалізації змісту фізичного виховання у закладі вищої освіти. З'ясовано також, що фізичне виховання повинно відбуватися на засадах персоналізованого підходу із застосуванням інноваційних освітніх педагогічних, комп'ютерних технологій, сучасних гаджетів, а також дієвих форм, засобів, методів, фізичного виховання, що враховують особистісні потреби кожного здобувача. Доцільним є залучення здобувачів до формування окремих елементів змісту персональних програм рухової активності, що разом із урахуванням вихідного стану та приростом розвитку рухових якостей забезпечать посилення мотивації до систематичних занять у вільний від навчання час. *Висновки*. Персоналізація фізичного виховання повинна враховувати особливості потреб, мотивів, інтересів кожної дівчини та юнака при модернізації організаційної основи, формування змістової і контрольної складових основ їхньої рухової активності.

Ключові слова: фізичне виховання, здобувачі, заклад вищої освіти, персоналізація, мотивація.

Вступ

Протягом останніх років рівень фізичної активності української молоді залишається досить низьким [16; 23]. Спостерігається також тенденція до погіршення стану здоров'я, відмінний від необхідного стан фізичної підготовленості такої категорії населення. Останній, як відомо, суттєво залежить від рівня рухової активності, а її обсяги на сучасному етапі також відрізняються від науково обґрунтованих параметрів [30].

Одна з провідних причин такої ситуації з руховою активністю молоді полягає у відсутності сформованої мотивації внутрішнього типу до здійснення такої активності у різних формах її організації [14; 21; 33]. Про важливу роль мотивації, що відповідає рівню внутрішнього типу та стосується рухової активності

Mykola Nosko. Motivational factors of personalization in physical education for higher education students in the context of modern challenges

Abstract. The numerous circumstances and conditions of today necessitate the modernization of the university system of physical education. *Objective:* The study aims to determine the attitude of higher education students toward the implementation of a personalized approach in their physical education during their studies at a higher education institution. *Methods:* To obtain the necessary data, as a key condition for achieving this goal, a set of adequate research methods was used. Empirical methods included a written survey (using a questionnaire developed by the authors) and methods of mathematical statistics. In analyzing and processing information sources, methods of analysis, systematization, generalization, and theoretical modeling were employed. The study involved 184 higher education students in their first and second years from faculties not related to physical education or sports. All participants belonged to the general medical group, and their average age was 17.9 ± 0.6 years. *Results:* The study revealed a high level of interest among students in the organization and implementation of physical education content at higher education institutions. It was also found that physical education should be based on a personalized approach, incorporating innovative educational, pedagogical, and computer technologies, modern gadgets, and effective forms, tools, and methods of physical education that consider the individual needs of each student. Engaging students in designing certain elements of personal physical activity programs—taking into account their initial state and progress in motor skill development—was deemed effective in enhancing motivation for regular physical activity during their free time. *Conclusions:* The personalization of physical education should take into account the specific needs, motives, and interests of each student during the modernization of organizational frameworks, as well as the development of content and control components of their motor activity.

Keywords: physical education, students, higher education institution, personalization, motivation.

взагалі та занять фізичними вправами, зокрема, підкреслюється багатьма дослідниками [15; 25; 26].

У зв'язку із зазначеним актуалізується проблема пошуку та реалізації у практичній діяльності дієвих підходів до підвищення рівня мотивації здобувачів вищої освіти до фізичного виховання у закладі вищої освіти (ЗВО). Зокрема, як зазначають окремі дослідники [17], потрібно реалізовувати принципово нові підходи, що базуються на ціннісному ставленні здобувачів до фізичної культури та сприяють формуванню у них мотивації до систематичних занять фізичними вправами. При цьому необхідно враховувати, що бажання займатися фізичними вправами залежить від багатьох чинників, передусім пов'язаних із поєднанням внутрішніх мотивів і зовнішніх умов навколишнього

середовища, а також із соціальною підтримкою, доступністю ресурсів, деяких інших засобів і методів [23]. При цьому необхідно враховувати інформацію про те, що ставлення здобувачів ЗВО до занять фізичними вправами суттєво не змінюється, навіть у випадку пропозиції закладу безкоштовно відвідувати різні секції, зокрема з плавання, волейболу, баскетболу, настільного тенісу, атлетизму [3].

Зазначене свідчить про необхідність пошуку дещо інших шляхів, способів, варіантів організації рухової активності у ЗВО та модернізації вже наявних, що практично довели свого часу свою високу ефективність [17]. Зважаючи на наявну пропозицію окремих дослідників [12], одним із найбільш важливих критеріїв регламентації ефективності фізичного виховання є досягнення особистістю такого стану, при якому реалізуються її індивідуальні й соціальні запити, тобто має місце самореалізація. Уточнює зазначене думка деяких дослідників [17] про те, що мотивація не може бути масовою, тобто вона є персональною. Одним із виявів такої персоналізації у заходах із поліпшення мотивації до рухової активності здобувачів ЗВО є вільний вибір змісту рухової активності, у тому числі реалізована у секції з певного виду спорту [14].

Крім цього, необхідно враховувати наявну інформацію дослідників про те, що потреби, інтереси і мотиви здобувачів здійснювати рухову активність у різних формах організації мають свої вікові особливості, адже пов'язані з психологічним розвитком, а також певною мірою залежать від темпераменту, соціально-економічних умов життя, формування здобувача як особистості. Тому важливо, щоби фізичне виховання у ЗВО ґрунтувалося на засадах персоналізації та диференціації [2; 15].

Провівши аналіз джерел інформації в означеному науковому напрямі з'ясували, що практично відсутні дослідження [1; 23; 24], спрямовані на вивчення мотиваційних чинників, що визначають ефективну персоналізацію фізичного виховання здобувачів вищої освіти під час навчання у ЗВО. При цьому взагалі відсутні дослідження з вивчення стану сформованості мотивації здобувачів ЗВО до означеної рухової активності, майбутня спеціальність яких не пов'язана з фізичним вихованням або спортом. Відсутні також дослідження, що стосуються погляду здобувачів на реалізацію у практиці освітнього процесу і ЗВО персональних програм рухової активності. Зазначене і зумовило вибір напрямку наукових пошуків.

Мета роботи – виявити ставлення здобувачів вищої освіти до застосування персоналізованого підходу в їхньому фізичному вихованні під час навчання у закладі вищої освіти.

Матеріал та методи дослідження

Дослідження провели на базі Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка. У ньому взяли участь 184 здобувачі (92 юнака та 92 дівчини), які були здобувачами вищої освіти 1-2 років навчання, а за станом здоров'я були віднесені до основної медичної групи, тобто не мали застережень щодо занять фізичними вправами. Вік здобувачів становив 17.9 ± 0.6 років.

Реалізовували дослідження на теоретичному та емпіричному рівнях. Під час проведення дослідження на теоретичному рівні опрацьовували джерела інформації, що стосувалися виокремленої наукової проблеми. Для цього використали адекватні методи дослідження, що належать до загальнонаукових, зокрема аналіз, узагальнення, систематизацію. Відзначаємо також, що перевагу було надано джерелам інформації, які належали до літературних та документальних. При цьому, було застосовано критичний підхід до вибору таких джерел інформації. Для цього спочатку здійснили їхній пошук у базі даних Scopus, SPORT Discus, Web of Science, Google Scholar, використовуючи ключові слова та відповідні їм комбінації та абревіатури. Ураховували інформацію про окремі аспекти досліджуваної наукової проблеми, зокрема про персоналізацію, мотивацію, сучасні напрямки й ідеї щодо модернізації змісту й організації рухової активності здобувачів у ЗВО, а також часовий аспект появи такої інформації. Аналогічним чином вивчали аналізували списки джерел інформації відібраних наукових статей, посібників, документальної літератури. У підсумку було сформовано список із понад 80 джерел інформації, але після остаточного опрацювання їх в остаточній версії списку залишили 34.

Під час проведення дослідження на емпіричному рівні використали адекватні методи, що належали до різних груп. Так із педагогічних було використано метод експерименту, із соціологічних – письмове опитування, із методів математичної статистики – такі, що дозволяли визначити основні одномірні статистики. Конкретизуючи використані методи відзначаємо, що реалізований експеримент був констатувальним, а письмове опитування відбувалось із використанням розробленої анкети. В останньому випадку відзначаємо, що під час розроблення анкети було враховано відповідні рекомендації [21; 25], при обранні виду анкети – особливості контингенту респондентів. Провідним був концепт, пов'язаний зі ставленням здобувачів до різних варіантів організації освітнього процесу з фізичного виховання у ЗВО з урахуванням виявлених пріоритетів. Зміст анкети – 13 питань, кожне передбачало варіанти відповідей (табл. 1). Ураховували кількість респондентів, які на певне питання анкети дали однаково відповідь.

Таблиця 1 – Самовизначення щодо основних аспектів персоналізації фізичного виховання у закладі вищої освіти для здобувачів, майбутня спеціальність яких не пов'язана з фізичним вихованням та спортом, n = 184

№ р/п	Зміст питання	Варіанти відповіді
1.	Чи потрібен персоналізований підхід у фізичному вихованні?	Так/Ні
2.	Чи потрібно залучати Вас до розробки програм персоналізованого фізичного виховання?	Так/Ні
3.	Чи потрібно при оцінюванні рівня розвитку фізичних якостей враховувати Ваш вихідний рівень підготовленості?	Так/Ні
4.	Чи маєте Ви потребу займатися самоосвітою з фізичного виховання?	Так/Ні/Не знаю
5.	Чи потрібно при оцінюванні рівня розвитку фізичних якостей враховувати величину приросту Ваших результатів?	Так/Ні
6.	Чи займаєтеся Ви самоосвітою з фізичного виховання?	Так/Ні
7.	Чи потрібно Вам брати участь у виборі вправ та величини навантаження під час занять з фізичного виховання?	Так/Ні
8.	Чи вважаєте за необхідне самостійно обирати тести для контролю з наданого переліку варіантів?	Так/Ні
9.	Чи потрібно Вам використовувати гаджет, фітнес smart-годинник, інше для контролю активності та величини навантаження під час занять?	Так/Ні
10.	Чи потрібні Вам додаткові консультації щодо вибору вправ і дозування навантаження для самостійних занять?	Так/Ні
11.	Які заняття Вам подобаються найбільше та найменше (розташуйте за уподобанням, присвоївши відповідне місце цифрою від 1 до 3).	Онлайн-заняття з інструкціями. Заняття у залі. Заняття на свіжому повітрі
12.	Чи потребуєте Ви персональних консультацій щодо виконання самостійних занять?	Так/Ні
13.	Який тип занять Ви вважаєте найбільш цікавим? (розташуйте за уподобанням, надавши відповідне місце цифрою від 1 до 4)	Індивідуальні заняття з викладачем. Групові заняття. Заняття зі спортивних ігор. Заняття у форматі челенджів, рухливих ігор або змагань

Що стосується використаних методів математичної статистики, то тут відзначаємо їхню спрямованість на встановлення відносної частки та відсоткового співвідношення між частинами і цілим.

Відзначаємо також, що під час організації дослідження враховували положення Гельсінської декларації Всесвітньої асоціації медичних працівників (WMA-2013) про етичні засади досліджень за участі людей.

Результати дослідження

Результатом проведеного анкетного опитування здобувачів ЗВО стало, передусім виявлення уподобань до різних видів рухової активності. Так, за наслідками опитування встановлено, що 97.8 % респондентів зацікавлені в застосуванні персоналізованого підходу у фізичному вихованні і тільки 3.2 % не вважають за потрібне його застосовувати у практичній діяльності.

Водночас, на питання «Чи потрібно залучати Вас до розробки програм персоналізованого фізичного виховання?» 60.9 % або 112 здобувачів у усіх 184 не бажають брати участь у створенні програм персоналізованого фізичного виховання. Решта 39.1 % здо-

бувачів виявила інтерес, а відтак висловила бажання брати участь у розробленні таких програм. Крім цього важливою є інформація про те, що 84.8 % (156 здобувачів) бажають брати участь у виборі вправ та величини навантаження для їх подальшого використання на заняттях із фізичного виховання у ЗВО.

У той же час 41.3 % (76 респондентів) вважають за необхідне самостійно обирати тести для контролю характеристик, які визначив викладачем фізичного виховання та надав для цього перелік варіантів, що передбачає декілька тестів на кожну таку характеристику.

Розглядаючи вподобання здобувачів в освітньому процесі, 39.1 % (72) респондентів обирають проведення занять у спортивному залі, 26 % (48) – на свіжому повітрі. При цьому зауважуємо, що 34.8 % (64 здобувачі) надають перевагу онлайн-заняттям, які містять необхідні інструкції щодо виконання поставлених завдань.

У випадку реалізації персоналізованого підходу 93.5 % (172) респондентів вбачає за доцільне при

оцінюванні рівня розвитку рухових якостей враховувати вихідний рівень розвитку кожної досліджуваної.

Продовжуючи вивчення результатів у питаннях, що стосуються оцінювання діяльності здобувачів вищої освіти, відзначаємо певні особливості. Так 91.3 % (164) респондентів вважають, що при оцінюванні стану розвитку рухових якостей необхідно за основу брати не продемонстрований результат, а приріст протягом певного визначеного періоду. При цьому, як одним із дієвих засобів, що сприяє персоналізації фізичного виховання, 52.2 % (96) респондентів вважають застосування різноманітних пристроїв, зокрема гаджетів, фітнес smart-годинників, деяких інших засобів контролю активності та параметрів фізичного навантаження під час заняття фізичними вправами у визначених формах організації.

Зважаючи на індивідуальні мотиви здобувачів щодо реалізації рухової активності, майже 19 % (34) здобувачів надає перевагу індивідуальним заняттям фізичними вправами. Водночас 12.1 % (22) здобувачів обирає групові самодіяльні заняття фізичними вправами зміст яких – спортивні ігри, 8.7 % (16) – заняттям у форматі челенджів, рухливих ігор або змагань. При цьому, 12.1 % (22) надає перевагу поглибленим заняттям фізичними вправами, змістом яких є спортивні ігри, тобто фактично обирає заняття у секції з певного виду спортивної гри.

Крім цього було встановлено, що 14.1 % респондентів мають високий рівень мотивації до самоосвіти. Характерним для них є чітка орієнтація на саморозвиток і самоосвіту, мотивація внутрішнього типу до отримання знань щодо використання фізичного виховання у саморозвитку в цьому напрямі освіти. Крім цього виявили, що 70.6 % (130) здобувачів вищої освіти вважають власну потребу в самоосвіті з фізичного виховання швидше важливою, 10.9 % (20) здобувачів – швидше не важливою, 4.4 % (8) – неважливою взагалі, тоді як решта відзначалася переконанням про важливість самоосвіти у питаннях фізичного виховання.

На питання «Чи займаєтеся Ви самоосвітою з фізичного виховання?» 52.2 % (96) здобувачів дали позитивну відповідь, тоді як решта 47.8 % (88) самоосвітою не займаються взагалі. Проте 21.7 % (40) здобувачів виявляють бажання займатися самоосвітою з фізичного виховання, але така сама кількість (21.7 %) не бажає займатися такою самоосвітою, а решта 56.6 % (104) зі своєю позицією не визначилася. Одержані результати свідчили про наявність позитивного потенціалу в успішному вирішенні такого питання, передусім за рахунок залучення здобувачів, які мають невизначену позицію у напрямі реалізації самоосвіти з фізичного виховання у своїй щоденній життєдіяльності.

Серед респондентів 47.8 % (88) відзначають потребу в персональних консультаціях щодо самостійних занять фізичними вправами у вільний від навчання час. При цьому 63 % (116) здобувачів вважає за необхідне отримувати інформацію, що стосується принципів вибору вправ для заняття та параметрів їх виконання у додаткових консультаціях.

Дискусія

В умовах сьогодення важливо вчасно перебудувати освітній процес, урахувавши інтереси здобувачів вищої освіти [3]. Останні дослідження свідчать, що питання мотивації здобувачів вищої освіти до занять фізичними вправами у різних формах продовжує привертати увагу дослідників [15; 24; 30; 31]. Із практичного досвіду стає зрозумілим, що будь-яка програма рухової активності повинна виконувати принципи постійної мотивації, активної установки на самовдосконалення і саморозвиток. Вона повинна враховувати інтерес до таких занять фізичними вправами, формувати активне й усвідомлене ставлення до них у напрямі успішного виконання змісту програми та досягнення прогресу в розвитку [6]. Проте спостерігається зворотна тенденція, зокрема зниження мотивації до такої рухової активності [11; 16; 18; 19]. Зазначене і є однією з провідних причин актуальності проблеми модернізації організації, змісту рухової активності здобувачів вищої освіти, що реалізується в процесі фізичного виховання у ЗВО.

Проведений аналіз джерел інформації свідчить, що одним із дієвих, а значить перспективних напрямків розв'язання проблеми поліпшення мотивації здобувачів до рухової активності є такий, що ґрунтується на реалізації диференційованого підходу. При цьому, обов'язковою умовою тут є врахування індивідуальних особливостей, потреб, стану підготовленості кожного юнака та дівчини, адже це є одним із чинників, що визначають підвищення в них інтересу та зацікавленості у заняттях фізичними вправами [4; 21]. Урахування зазначених, а також конкретних потреб, стилю навчання, фізичних і емоційних особливостей кожного здобувача, надає індивідуалізації більш глибокого рівня, а врахування цих характеристик у комплексі сьогодні розглядається як персоналізація освітньої траєкторії здобувача у певному освітньому процесі [1; 9; 15; 20], передумова до самонавчання і саморозвитку [15]. Одним із результатів проведеного нами дослідження полягав у виявленні в здобувачів вищої освіти зацікавленості й навіть розуміння необхідності здійснювати самонавчання, саморозвиток. У зв'язку з цим відзначаємо пропозицію деяких дослідників будувати університетське фізичне виховання на засадах інформаційної моделі, що відображає формування фізичної культури здобувача [9].

Передбачає така модель взаємодію її компонентів та налагодження зворотного зв'язку між викладачем і здобувачами. Основу останнього становлять дії викладача разом із кожним здобувачем, що стосуються визначення найближчої мети у підвищенні психофізіологічного і морфофункціонального розвитку, а також адекватного цієї мети змісту.

Одержані у нашому дослідженні результати свідчать про розбіжності теоретичної моделі та наявного стану практичної реалізації її окремих компонентів. Про це свідчать такі дані: респонденти тільки частково виявляють потребу в отриманні персональних консультацій щодо самостійної рухової активності у вільний від навчання час. При цьому, стосується зазначене не тільки вибору засобів досягнення мети (передусім фізичних вправ), але й параметрів кожної, зокрема інтенсивності, тривалості навантаження та відпочинку.

Водночас, результати нашого дослідження підтверджують інформацію інших дослідників про існування в здобувачів бажання брати участь у виборі фізичних вправ, параметрів навантаження [7; 8], обирати види рухової діяльності на заняттях із фізичного виховання, визначених освітнім процесом у ЗВО [10; 22]. У зв'язку із зазначеним можливо необхідно взяти до уваги, що винятково дієвою у поліпшенні мотивації здобувачів до занять фізичними вправами у різних формах є адаптація методик, навчально-методичного забезпечення до потреб і прагнень окремих груп здобувачів, що відбувається на засадах персоналізованого навчання [1; 15]. Щодо самостійних занять, то вони потребують обов'язкової спеціальної теоретичної підготовки у питаннях, які стосуються, передусім вибору вправ, їхнього дозування з урахуванням персональних можливостей, складання комплексів певної спрямованості, контролю за поточним станом та в аспекті прогнозування і планування можливих досягнень [22; 32; 34]. Особлива роль у реалізації зазначеного належить викладачу фізичного виховання, тренера з певного виду спорту, які забезпечать необхідною інформацією та практично (під час занять) здійснюють дії, пов'язані з вибором адекватних обсягу й інтенсивності фізичного навантаження, запобіганням надмірних навантажень, а відтак і отриманням здобувачами задоволення від занять [13; 33].

Результати проведеного дослідження певною мірою підтверджують зазначену інформацію, адже згідно одержаних відповідей більшість респондентів зацікавлені у тому, щоби в освітньому процесі при оцінюванні враховувався вихідний рівень їхньої підготовленості та індивідуальний прогрес протягом певного визначеного проміжку часу. За таких обставин здобувач розуміє, що його унікальні потреби та зусилля цінуються, він розвивається за визначеною виключно

для нього освітньою траєкторією, а це, у свою чергу, сприяє уникненню порівнянь із найбільш сильними чи слабкими, створює задоволення від занять, підтримує позитивне ставлення до них [28; 29]. Зазначене, у свою чергу, створює передумови для кращої реалізації власного потенціалу, відкриває нові можливості до саморозвитку і самовдосконалення, окреслює напрямки цього процесу, враховуючи персональні слабкі сторони розвитку [26; 27].

Відзначаємо також, що результати наявних досліджень свідчать про позитивне ставлення здобувачів вищої освіти до можливості інтеграції інноваційних засобів у програму занять фізичними вправами, зокрема використовуючи для цього смартфони. В умовах загальної та всеохоплюючої діджиталізації зазначене є особливо актуальним, адже на думку деяких дослідників [16] сприяє посиленню мотивації здобувачів вищої освіти до навчання. Перспективними тут також є застосування інноваційних форм та методів фізичної культури із використанням комп'ютерних технологій [5; 19]. Згідно отриманих нами результатів половина респондентів вбачає за доцільне і навіть необхідне застосовувати такі технології.

Висновки

Проведеним анкетним опитуванням встановлено високу зацікавленість здобувачів до питань оптимізації організації та реалізації змісту фізичного виховання у закладі вищої освіти, що свідчить про актуальність цієї наукової проблеми.

З'ясовано, що освітній процес із фізичного виховання у закладі вищої освіти повинен здійснюватися на засадах персоналізованого підходу із застосуванням інноваційних освітніх педагогічних, комп'ютерних технологій, сучасних гаджетів, а також дієвих форм, засобів, методів, фізичного виховання, що враховують особистісні потреби кожного здобувача.

На думку більшості здобувачів доцільним (у аспекті мотивації) є залучення здобувачів до формування персональних програм рухової активності, але передусім у визначенні найближчої мети, виборі для її досягнення фізичних вправ, адекватних параметрів навантаження і відпочинку, що разом із оцінкою вихідного стану розвитку основних рухових якостей та приростом результатів забезпечать посилення мотивації до систематичного здійснення такої активності у вільний від навчання час. Перспективи подальших досліджень вбачаємо у поглибленому вивченні позиції здобувачів, а саме окремо дівчат та юнаків, у модернізації організаційної, змістової та контрольної основ їхнього фізичного виховання під час навчання у закладі вищої освіти в аспекті персоналізації цього процесу на засадах потреб, мотивів, інтересів кожного здобувача.

Конфлікт інтересів. Автор заявляє про відсутність конфлікту інтересів

Джерела та література

1. Банах В. Персоніфікований підхід до фізичного виховання студентської молоді. *Вісник Кам'янець-Подільського нац. у-ту імені Івана Огієнка. Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини*. 2019. Вип. 15. С. 11-15. DOI: 10.32626/2309-8082.2019-15.11-15
2. Благий, О., Максименко А., Мартинюк О., Домашенко, Н. Мотиви та інтереси до занять оздоровчим фітнесом дівчат-підлітків з різною масою тіла. *Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15*. 2023. Вип. 10(170). С.45-49. [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2023.10\(170\).10](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2023.10(170).10)
3. Боднар А., Юрчишин Ю., Мисів В. Ставлення здобувачів вищої освіти до занять оздоровчим фітнесом. *Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини*, 2022. Вип. 25. С. 59-63. <http://visnyk-sport.kpnu.edu.ua/article/view/263997>
4. Вихляев Ю., Паришкура Ю., Томіч Л. Потреби і мотивації до рухової діяльності як психофізіологічні чинники фітнесу та рекреації. *Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15*. 2022. Вип. 5(150). С. 21-24. [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2022.5\(150\).05](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2022.5(150).05)
5. Євтушенко В. В., Шавель Х. Є., Мацола Н. П. Розвиток інноваційних форм і методів фізичної культури як засіб підвищення мотивації здобувачів освіти до активного способу життя. *Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15*. 2024. Вип. 5(178). С. 75-80. [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.5\(178\).15](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.5(178).15)
6. Зеніна І., Гаврилова Н., Іванюта Н., Кузьменко, Н. Ставлення до мотивації і формування здорових основ життя в сучасній молоді. *Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15*. 2023. Вип. 10(170). С. 83-86. [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2023.10\(170\).18](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2023.10(170).18)
7. Ільченко С. С. Мотивація до занять спортом і відвідування занять з фізичного виховання здобувачів педагогічних спеціальностей. *Теорія і методика фізичного виховання*. 2017. № 1. С. 11–14. – URL: <https://dSPACE.udpu.edu.ua/bitstream/6789/7613/1/motuvacy.pdf>
8. Лоза Т., Хоменко О. Мотивація здобувачів аграрних ВНЗ до занять фізичною культурою та спортом. *Спортивний вісник Придністров'я*. 2016. № 3. С.115-118.. – URL : <http://www.infiz.dp.ua/misc-documents/2016-03/2016-03-23.pdf>
9. Лускань О., Кузьменко Н. Самооцінка стану здоров'я та мотиваційні пріоритети здобувачів технічного вузу. *Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15*. 2024. Вип. 9(182). С. 244-247. [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.9\(182\).45](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.9(182).45)
10. Малахова Ж. В. Рухова активність і мотиваційні пріоритети студентської молоді. *Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15*. 2022. Вип. 2(146). С. 83-88. [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2022.2\(146\).18](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2022.2(146).18)
11. Мирошніченко В. О., Євтушенко І. М. Педагогічні умови мотивації здобувачів аграрних закладів вищої освіти до фізичного виховання в умовах воєнного стану. *Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15*. 2023. Вип. 11(171). С. 128-133. [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2023.11\(171\).26](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2023.11(171).26)

References

1. Banakh, V. (2019), "Personifikovany pidkhd do fizychnoho vykhovannia studentskoi molodi" [Personalized approach to physical education of student youth]. *Bulletin of Kamyanets-Podilskyi Ivan Ogiienko National University. Physical Education, Sports and Human Health*, Issue 15, pp. 11-15. doi: 10.32626/2309-8082.2019-15.11-15 [in Ukraine].
2. Blahii, O., Maksymenko, A., Martyniuk, O. & Domashenko, N. (2023), "Motyvny ta interesy do zaniat ozdorovchym fitnesom divchat-pidlitkiv z riznoiu masoiu tila" [Motives and interests in health fitness activities of teenage girls of different body weights]. *Scientific Journal of the Mykhailo Dragomanov Ukrainian State University. Series 15*, Issue 10(170), pp. 45-49. doi: [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2023.10\(170\).10](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2023.10(170).10) [in Ukraine].
3. Bodnar, A., Yurchyshyn, Yu. & Mysiv, V. (2022), Stavlennia zdobuvachiv vyshchoi osvity do zaniat ozdorovchym fitnesom [Attitude of higher education students towards health fitness classes]. *Bulletin of Kamyanets-Podilskyi Ivan Ogiienko National University. Physical Education, Sports and Human Health*, Issue 25, pp. 59–63. URL: <http://visnyk-sport.kpnu.edu.ua/article/view/263997> [in Ukraine].
4. Vykhlaiev, Yu., Paryshkura, Yu. & Tomich, L. (2022), "Potreby i motyvatsii do rukhovoї diialnosti yak psykhofiziolohichni chynnyky fitnesu ta rekreatsii" [Needs and motivations for physical activity as psychophysiological factors of fitness and recreation]. *Scientific J of the Mykhailo Dragomanov Ukrainian State University. Series 15*, Issue 5(150), pp. 21-24. doi: [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2022.5\(150\).05](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2022.5(150).05) [in Ukraine].
5. Yevtushenko, V. V., Shavel, Kh. Ye. & Matsola, N. P. (2024), "Rozvytok innovatsiinykh form i metodiv fizychnoi kultury yak zasib pidvyshchennia motyvatsii zdobuvachiv osvity do aktyvnoho sposobu zhyttia" [Development of innovative forms and methods of physical education as a means of increasing the motivation of students to an active lifestyle]. *Scientific J of the Mykhailo Dragomanov Ukrainian State University. Series 15*, Issue 5(178), pp. 75-80. doi: [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.5\(178\).15](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.5(178).15) [in Ukraine].
6. Zenina, I., Havrylova, N., Ivaniuta, N. & Kuzmenko, N. (2023), "Stavlennia do motyvatsii i formuvannia zdorovykh osnov zhyttia v suchasnoi molodi" [Attitudes towards motivation and the formation of healthy foundations of life in modern youth]. *Scientific J of the Mykhailo Dragomanov Ukrainian State University. Series 15*, Issue 10(170), pp. 83-86. doi: [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2023.10\(170\).18](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2023.10(170).18) [in Ukraine].
7. Ilchenko, S. S. (2017), "Motyvatsiia do zaniat sportom i vidviduvannia zaniat z fizychnoho vykhovannia studentiv pedahohichnykh spetsialnostei" [Motivation for sports and attendance of physical education classes of applicants for pedagogical specialties]. *Theory and methods of physical education*, 1, pp. 11-14. – URL: <https://dSPACE.udpu.edu.ua/bitstream/6789/7613/1/motuvacy.pdf> [in Ukraine].
8. Loza, T. & Khomenko, O. (2016), "Motyvatsiia studentiv ahrarnykh VNZ do zaniat fizychnoiu kulturoiu ta sportom" [Motivation of applicants to agricultural universities to engage in physical education and sports]. *Sports Bulletin of Prydnistrov'ia*, 3, pp.115-118. – URL: <http://www.infiz.dp.ua/misc-documents/2016-03/2016-03-23.pdf> [in Ukraine].
9. Luskan, O. & Kuzmenko, N. (2024), "Samootsinka stanu zdorovia ta motyvatsiini priorytety studentiv tekhnichnoho vuzu" [Self-assessment of health status and motivational priorities of technical university applicants]. *Scientific J of the Mykhailo Dragomanov Ukrainian State University. Series 15*, Issue 9(182), pp. 244-247. doi: [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.9\(182\).45](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.9(182).45) [in Ukraine].
10. Malakhova, Zh. V. (2022), "Rukhova aktyvnist i motyvatsiini priorytety studentskoi molodi" [Physical activity and motivational priorities of student youth]. *Scientific J of the Mykhailo Dragomanov Ukrainian State University. Series 15*, Issue 2(146), pp. 83-88. doi: [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2022.2\(146\).18](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2022.2(146).18)
11. Myroshnichenko, V. O. & Yevtushenko, I. M. (2023), "Pedahohichni umovy motyvatsii studentiv ahrarnykh zakladiv vyshchoi osvity do fizychnoho vykhovannia v umovakh voiennoho stanu" [Pedagogical conditions for motivating students of agricultural higher education institutions to physical education under martial law]. *Scientific J*

12. Мирошніченко В.О., Амеліна С.М. Путров О.Ю. Особливості формування мотивації до фізичного виховання у здобувачів аграрних закладів вищої освіти. *Науковий часопис НПУ М. П. Драгоманова*. 2023. Вип. 3(162). С. 269-276. <https://spppc.com.ua/index.php/journal/article/view/1312/1287>
13. Михнюк О. Мотиваційно-ціннісне ставлення курсантів до занять з фізичної підготовки і спорту. *Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини*. 2023. Вип. 28(1). С. 17–23. [https://doi.org/10.32626/2309-8082.2023-28\(1\).17-23](https://doi.org/10.32626/2309-8082.2023-28(1).17-23)
14. Мінь М. О., Головаченко І. В. Мотивація до занять фізичною культурою і спортом здобувачів вищого навчального закладу. *Науковий журнал Чорноморського національного університету імені Петра Могили*. 2017. Т. 291. С. 93-97. – URL : <https://lib.chmnu.edu.ua/pdf/naukpraci/pedagogika/2017/291-279-24.pdf>
15. Пасько В. Формування мотивації здобувачів вищої освіти до занять фізичною культурою і спортом на основі квест-програм. *Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15*. 2022. Вип. 10(155). С. 124-131. [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2022.10\(155\).28](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2022.10(155).28)
16. Пасько В., Каковкіна О. Вплив фізичного здоров'я на мотивацію до занять фізичною культурою і спортом здобувачів вищої освіти під час пандемії. *Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15*. 2021. Вип. 12(144). С. 120-126. [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2021.12\(144\).25](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2021.12(144).25)
17. Підгайна В. Формування мотивації до фізкультурно-оздоровчих занять у студентської молоді. *Теорія і практика фізичної культури і спорту*. 2022. № 2. С. 84-90 URL : [https://doi.org/10.31470/2786-6424-2022-1\(2\)-84-90](https://doi.org/10.31470/2786-6424-2022-1(2)-84-90)
18. Ржевська-Штефан З. Особливості мотивації здобувачів-першокурсників в умовах дистанційного карантинного навчання. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 12. Психологічні науки*. 2021. Вип. 14 (59). С. 80-89.
19. Рогаль І., Столярик В., Чхань А., Шкондя, В. Моніторинг рівня мотивації здобувачів ЗВО до різноманітних видів фізичної активності в умовах військового стану в Україні. *Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15*. 2024. Вип. 2(174). С. 163-166. [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.2\(174\).35](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.2(174).35)
20. Саламаха О. Психолого-педагогічні аспекти зміцнення здоров'я здобувачів на основі розвитку мотивації до занять фізичною культурою. *Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15*. 2022. Вип. 1(145). С. 93-96. [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2022.1\(145\).23](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2022.1(145).23)
21. Сініцина О. В., Зубрицький Б. Д., Бірук, І. Д., Сотник О. В., Пінчук В. Ф., Кособуцький Ю. Ф. Дослідження мотиваційних чинників до занять з фітнесу студенток І курсу НУВГП. *Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15*. 2022. Вип. 1(145). С. 96-99. [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2022.1\(145\).24](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2022.1(145).24)
22. Яковенко О., Завальнюк В., Семененко В., Яременко О. Мотиви та інтереси здобувачів до занять фізичним вихованням. *Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15*. 2024. Вип. 10(183). С. 251-256. [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.10\(183\).46](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.10(183).46)
23. *of the Mykhailo Dragomanov Ukrainian State University. Series 15, Issue 11(171), pp. 128-133. doi: [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2023.11\(171\).26](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2023.11(171).26) [in Ukraine].*
24. Myroshnichenko, V. O., Amelina, S. M. & Putrov, O. Iu. (2023), "Osoblyvosti formuvannia motyvatsii do fizychnoho vykhovannia u studentiv ahrarnykh zakladiv vshchoi osvity" [Peculiarities of the formation of motivation for physical education among students of agricultural higher education institutions]. *Scientific J of the Mykhailo Dragomanov Ukrainian State University. Series 15, Issue 3(162), pp. 269-276. – URL: <https://spppc.com.ua/index.php/journal/article/view/1312/1287> [in Ukraine].*
25. Mykhniuk, O. (2023), "Motyvatsiino-tsinnisne stavlennia kursantiv do zaniat z fizychnoi pidhotovky i sportu" [Motivational and value-based attitude of cadets towards physical training and sports classes]. *Bulletin of Kamyanets-Podilskiy Ivan Ogiienko National University. Physical Education, Sports and Human Health, Issue 28(1), pp. 17–23. doi: [https://doi.org/10.32626/2309-8082.2023-28\(1\).17-23](https://doi.org/10.32626/2309-8082.2023-28(1).17-23) [in Ukraine].*
26. Mints, M. O. & Holovachenko, I. V. (2017), "Motyvatsiia do zaniat fizychnoiu kulturoiu i sportom studentiv vshchoho navchalnoho zakladu" [Motivation for physical education and sports among university students]. *Scientific J of the Petro Mohyla Black Sea National University, Issue 291, pp. 93-97. – URL : <https://lib.chmnu.edu.ua/pdf/naukpraci/pedagogika/2017/291-279-24.pdf> [in Ukraine].*
27. Pasko, V. (2022), "Formuvannia motyvatsii zdobuvachiv vshchoi osvity do zaniat fizychnoiu kulturoiu i sportom na osnovi kvest-prohram" [Formation of motivation of higher education students to engage in physical education and sports based on quest programs]. *Scientific J of the Mykhailo Dragomanov Ukrainian State University. Series 15, Issue 10(155), pp. 124-131. doi: [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2022.10\(155\).28](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2022.10(155).28) [in Ukraine].*
28. Pasko, V. & Kakovkina, O. (2021), "Vplyv fizychnoho zdorovia na motyvatsiui do zaniat fizychnoiu kulturoiu i sportom zdobuvachiv vshchoi osvity pid chas pandemii" [The impact of physical health on motivation to engage in physical education and sports among higher education students during the pandemic]. *Scientific J of the Mykhailo Dragomanov Ukrainian State University. Series 15, Issue 12(144), pp. 120-126. doi: <https://doi.org/10.31392/NP> [in Ukraine].*
29. Pidhaina, V. (2022). "Formuvannia motyvatsii do fizkulturno-ozdorovchych zaniat u studentskoi molodi" [Formation of motivation for physical education and health-improving activities among student youth]. *Theory and practice of physical education and sports, 2, pp. 84-90 doi: [https://doi.org/10.31470/2786-6424-2022-1\(2\)-84-90](https://doi.org/10.31470/2786-6424-2022-1(2)-84-90) [in Ukraine].*
30. Rzhavska-Shtefan, Z. (2021), "Osoblyvosti motyvatsii studentiv-pershokursnykiv v umovakh dystantsiinoho karantynnoho navchannia" [Peculiarities of motivation of first-year applicants in conditions of distance quarantine learning]. *Scientific J of the Mykhailo Dragomanov Ukrainian State University. Series 15, Issue 14 (59), pp. 80-89. [in Ukraine].*
31. Rohal, I., Stoliaryk, V., Chkhan, A. & Shkondia, V. (2024), "Monitorynh rivnia motyvatsii studentiv ZVO do riznomanitnykh vydiv fizychnoi aktyvnosti v umovakh viiskovoho stanu v Ukraini" [Monitoring the level of motivation of higher education applicants for various types of physical activity under martial law in Ukraine]. *Scientific J of the Mykhailo Dragomanov Ukrainian State University. Series 15, Issue 2(174), pp. 163-166. doi: [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.2\(174\).35](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.2(174).35) [in Ukraine].*
32. Salamakha, O. (2022), "Psykhologo-pedahohichni aspekty zmitsnennia zdorovia studentiv na osnovi rozvytku motyvatsii do zaniat fizychnoiu kulturoiu" [Psychological and pedagogical aspects of improving the health of applicants based on developing motivation for physical education]. *Scientific J of the Mykhailo Dragomanov Ukrainian State University. Series 15, Issue 1(145), pp. 93-96. doi: [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2022.1\(145\).23](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2022.1(145).23) [in Ukraine].*
33. Siniitsyna, O. V., Zubrytskyi, B. D., Biruk, I. D., Sotnyk, O. V., Pinchuk, V. F. & Kosobutskyi, Yu. F. (2022), "Doslidzhennia motyvatsiinykh chynnykiv do zaniat z fitnesu studentok I kursu NUVHP" [Research on motivational factors for fitness classes among first-year female students of the National University of Physical Education]. *Scientific J of the Mykhailo*

23. Єдинак Г., Банах В. (2024). Підготовка майбутніх фахівців з фізичного виховання та спорту до індивідуалізації і персоналізації параметрів освітнього процесу на основі використання умовних генетичних маркерів / В: Формування та розвиток здоров'язбережувального середовища в закладах освіти різного рівня: колективна монографія / за заг. ред. І. Стасюка [Електронний ресурс]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2024. С 155-224.
24. Banakh, V., Iedynak, G., Galamanzhuk, L., Blavt, O., Huska, M., Hrebik, O., Dmytruk, V., Kovalchuk, V. (2024). Revealing the Peculiarities of Female Students' Physiological Characteristics with Different Somatotypes in the Absence of Compulsory Physical Activity at University *Physical Education Theory and Methodology*, 24(5), 758-768. <https://doi.org/10.17309/tmfv.2024.5.11>
25. Ding, H., Sun, H., Chen, A. (2013). Impact of Expectancy-Value and Situational Interest Motivation Specificity on Physical Education Outcomes. *J Teach Phys Educ*, Jul. 32(3), 253-269. <https://doi.org/10.1123/jtpe.32.3.253>
26. Fierro-Suero, S., Fernández-Ozcorta, E. J., Sáenz-López, P. (2022). Students' Motivational and Emotional Experiences in Physical Education across Profiles of Extracurricular Physical Activity: The Influence in the Intention to Be Active. *Int J Environ Res Public Health*, Aug 3, 19(15), 9539. <https://doi.org/10.3390/ijerph19159539>
27. Koob, C., Schröpfer, K., Coenen, M., Kus, S., Schmidt, N. (2021). Factors influencing study engagement during the COVID-19 pandemic: A cross-sectional study among health and social professions students. *Wilkinson J editor. PLoS One*, Jul 27, 16(7), e0255191. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0255191>
28. Lobo, J., Dimalanta, G., Bautista, C. (2022). An Investigation on the Factors Affecting Students' Interest in Physical Education Using Principal Component Analysis (PCA) at a Local City College in Angeles City, Pampanga, Philippines. *Am J Multidisc Res Innov*, May 31, 1(2), 63-89. <https://doi.org/10.54536/ajmri.v1i2.291>
29. Lobo, J., Peralta, R., Prevandos, F. G., Bautista, C., Agupitan, J., & Mabololo, J. G. (2023). The importance of individual interest and school engagement to the advancement of physical culture promotion in schools of higher education. *Health, Sport, Rehabilitation*, 9(3), 24-39. <https://doi.org/10.58962/HSR.2023.9.3.24-39>
30. Meeter, M., Bele, T., Hartogh, C. d., Bakker, T., de Vries, R.E., & Plak, S. (2021). College students' motivation and study results after COVID-19 stay-at-home orders. *PsyArXiv Preprints*. July09. <https://doi.org/10.31234/osf.io/kn6v9>
31. Nosko, M., Mekhed, O., Ryabchenko, S., Ivantsova, O. et. al. (2020). The influence of the teacher's social and pedagogical activities on the health-promoting competence of youth. *International J of Applied Exercise Physiology*, Vol. 9(9), 18-28. – URL: <http://ir.znau.edu.ua/handle/123456789/12574>
32. Roure, C., Lentillon-Kaestner, V., Pasco, D. (2021). Students' individual interest in physical education: Development and validation of a questionnaire. *Scand J Psychol*, Feb 27, 62(1), 64-73. <https://doi.org/10.1111/sjop.126>
33. Viva, E. B., Limbo, C. B. (2021). Motivation, Attitude, And Competence of Physical Education Students. *Can J Educ Soc Stud*, 1(2), 1-12. <https://doi.org/10.53103/cjess.v1i2.9>
34. Zelenskyi, B., & Zelenskyi, R. (2018). Motivation: attitude of students of higher education institutions of the I-II accreditation levels toward physical education classes. *Theory and Methods of Physical Education*, 18(3), 114-125. doi:10.17309/tmfv.2018.3.02
- Dragomanov Ukrainian State University. Series 15*, Issue 1(145), pp. 96-99. doi: [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2022.1\(145\).24](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2022.1(145).24) [in Ukraine].
22. Yakovenko, O., Zavalniuk, V., Semenenko, V. & Yaremenko, O. (2024), "Motyvy ta interesy studentiv do zaniat fizychnym vykhovanniam" [Motives and interests of applicants for physical education classes]. *Scientific J of the Mykhailo Dragomanov Ukrainian State University. Series 15*, Issue 10(183), pp. 251-256. doi: [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.10\(183\).46](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.10(183).46) [in Ukraine].
23. Iedynak, G., Banakh, V. (2024), *Pidhotovka maybutnikh fakhivtsiv z fizychnoho vykhovannya ta sportu do indyvidualizatsiyi i personalizatsiyi parametriv osvithn'oho protsesu na osnovi vykorystannya umovnykh henetychnykh markeriv* [Training of future specialists in physical education and sports for individualization and personalization of educational process parameters based on the use of conditional genetic markers] / In: Formation and development of a health-preserving environment in educational institutions of different levels: collective monograph / edited by I. Stasiuk. Kamyanets-Podilskyi Ivan Ohienko National University, Kamyanets-Podilskyi, pp. 155-224. [in Ukraine].
24. Banakh, V., Iedynak, G., Galamanzhuk, L., Blavt, O., Huska, M., Hrebik, O., Dmytruk, V., Kovalchuk, V. (2024). Revealing the Peculiarities of Female Students' Physiological Characteristics with Different Somatotypes in the Absence of Compulsory Physical Activity at University *Physical Education Theory and Methodology*, 24(5), 758-768. <https://doi.org/10.17309/tmfv.2024.5.11>
25. Ding, H., Sun, H., Chen, A. (2013). Impact of Expectancy-Value and Situational Interest Motivation Specificity on Physical Education Outcomes. *J Teach Phys Educ*, Jul. 32(3), 253-269. <https://doi.org/10.1123/jtpe.32.3.253>
26. Fierro-Suero, S., Fernández-Ozcorta, E. J., Sáenz-López, P. (2022). Students' Motivational and Emotional Experiences in Physical Education across Profiles of Extracurricular Physical Activity: The Influence in the Intention to Be Active. *Int J Environ Res Public Health*, Aug 3, 19(15), 9539. <https://doi.org/10.3390/ijerph19159539>
27. Koob, C., Schröpfer, K., Coenen, M., Kus, S., Schmidt, N. (2021). Factors influencing study engagement during the COVID-19 pandemic: A cross-sectional study among health and social professions students. *Wilkinson J editor. PLoS One*, Jul 27, 16(7), e0255191. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0255191>
28. Lobo, J., Dimalanta, G., Bautista, C. (2022). An Investigation on the Factors Affecting Students' Interest in Physical Education Using Principal Component Analysis (PCA) at a Local City College in Angeles City, Pampanga, Philippines. *Am J Multidisc Res Innov*, May 31, 1(2), 63-89. <https://doi.org/10.54536/ajmri.v1i2.291>
29. Lobo, J., Peralta, R., Prevandos, F. G., Bautista, C., Agupitan, J., & Mabololo, J. G. (2023). The importance of individual interest and school engagement to the advancement of physical culture promotion in schools of higher education. *Health, Sport, Rehabilitation*, 9(3), 24-39. <https://doi.org/10.58962/HSR.2023.9.3.24-39>
30. Meeter, M., Bele, T., Hartogh, C. d., Bakker, T., de Vries, R.E., & Plak, S. (2021). College students' motivation and study results after COVID-19 stay-at-home orders. *PsyArXiv Preprints*. July09. <https://doi.org/10.31234/osf.io/kn6v9>
31. Nosko, M., Mekhed, O., Ryabchenko, S., Ivantsova, O. et. al. (2020). The influence of the teacher's social and pedagogical activities on the health-promoting competence of youth. *International J of Applied Exercise Physiology*, Vol. 9(9), 18-28. – URL: <http://ir.znau.edu.ua/handle/123456789/12574>
32. Roure, C., Lentillon-Kaestner, V., Pasco, D. (2021). Students' individual interest in physical education: Development and validation of a questionnaire. *Scand J Psychol*, Feb 27, 62(1), 64-73. <https://doi.org/10.1111/sjop.126>
33. Viva, E. B., Limbo, C. B. (2021). Motivation, Attitude, And Competence of Physical Education Students. *Can J Educ Soc Stud*, 1(2), 1-12. <https://doi.org/10.53103/cjess.v1i2.9>
34. Zelenskyi, B., & Zelenskyi, R. (2018). Motivation: attitude of students of higher education institutions of the I-II accreditation levels toward physical education classes. *Theory and Methods of Physical Education*, 18(3), 114-125. doi:10.17309/tmfv.2018.3.02